

Pri. 16. Mus. 13.

12.

1757, 6 ⁶
8 /

GEORGII AVGVSTI TOPPII

L. V. D.

DE

FIDEIVSSORE
VSVRAS SOLVENTE

ET NON SOLVENTE

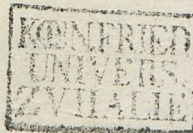
PROGRAMMA

LECTIONIBVS

PER SEMESTRE AESTIVVM

HABENDIS PRAEMISSVM

HELMSTADII SAXONVM.

212
P

Fidejussorem ad solutionem teneri, si principalis debitor solvere nequit, omnibus ex principiis iuris et secundum Paroemiam illam: *Bürgen muß man würgen*, jamjam constat; Sed *an* et *quando* ad usuras conveniri queat fidejussor, inter DDres disputatur, et mirum quantum variant. Quidam fidejussorem in hoc vel alio casu saltim ad usurarum praestationem obligant, quidam vero fidejussorem omni tempore ad solven-

das usuras adstringunt. Videamus, in quantum hisce paginis fieri potest, rationes in utramque partem, quibus perlustratis, nostram adjungere sententiam studebimus. Militat pro priori sententia L. 10. C. de fidejussoribus et mandatoribus verbis:

” Fidejussor seu mandator, si in usuras quoque
 „ obligatus est, justam causam recusandi
 „ eas solvere non habet.”

Patet ex hac lege conditio, sine qua a praestatione est immunis, et videtur, regulariter fidejussorem ad solvendas usuras non posse compelli. Distinguunt autem DDres circa hanc materiam, ut *Brunnemannus* ad hanc legem. Aliud enim est, si fidejussor accedit contractui bonae fidei, aliud si accedit stricti juris conventioni.

Stricti juris negotio accedens, ad solvendas usuras nullo fere modo secundum jus Romanum tenetur, et unicus tantum casus exceptionem praebet, si nempe in tali negotio a principali debitore expresse usurae promissae, et fidejussor in *omnem causam* fidem suam adstrinxit. Quid autem per *omnem causam* intelligatur, docet nos *Calvinus* in *Lexico juridico* sequentibus:

” His verbis uti solet lex, quoties fructus,
 „ per-

y

„ *pertinentia, accessiones et redditus, veluti*
„ *in unum fascem colligere vult: quasi di-*
„ *cat, quidquid causam duxerit provenien-*
„ *ti quovis modo ex re aliqua.*

Condemnandus itaque est fidejussor in usuras, si accedens str. jur. negotio non solum ratione fortis, sed etiam ratione accessionum, fructuum et reddituum fidejussit. *Causae* enim vocabulo etiam usurae continentur. Consentunt quoad hanc thesin omnes omnino DDres et probationis causa LL. diversimode allegant. Illis autem serio contemplatis heic non applicandas esse eas judico, dum plerumque in illis non de str. jur. negotio, sed de contractu b. f. sermo est, ut apparet ex L. 5. C. *de pactis inter emtor.* Bonae fidei contractus quod spectat, *Brunnemannum* in distinctionibus prolatis sequar. Intercedit enim fidejussor aut nulla expressa quantitate certa, aut in certam ac determinatam summam tantum fidem suam interponit, hoc casu LL. Romanae et inter eas praecipue notanda L. 68. ff. *de fidejussoribus* eum tantummodo ratione fortis, neuiquam vero ratione usurarum obligatum sistunt. Priorem casum quod attinet, DDres fidejussorem ad praestationem

tionem usurarum condemnant, citantes L. 32. §. 2. ff. de Usuris et L. 13. C. eod. tit. quia ex mora principalis tenetur. Instituta autem harum legum lectione eaque per saepe repetita, nihil ibi lector de fidejussoribus inveniet. Difficili negotio igitur fidejussor ex his textibus erit condemnandus, nisi nota illa regula heic applicetur: ACCESSORIUM SEQUITUR SVVM PRINCIPALE.

Huic sententiae aliquo modo subscribens, adhuc quaedam de ea in fine adducemus, prius autem argumenta, quae Stryckius in *Vsu Moderno* pag. 436. et 37. in contrarium movet, enumeranda erunt. Omnibus fere hisce, quae jam dicta, prius adductis, postea et distinctiones et regulas dignatur, unico argumento motus, quod scilicet differentia inter contractus b. f. et str. jur. per R. I. de ao. 1600 et *noviss.* plane sit sublata. Si igitur debitor principalis usuras promisit, Stryckius fidejussorem ad earum praestationem condemnat, et si a debitore non promissae, sed ex mora debentur, idem dicendum esse affirmat, *quoniam*, ut verbis Stryckii utar,

” et hac parte hodie inter contractus b. f. et str.

„ jur. non distinguitur, et hinc quidquid
in

„ in obligatione principali obtinet, illud etiam intuitu accessoriae obtinere debet. ”

Vnicum tantum casum secundum LL. Romanas decedit, si nempe prorogatio solutionis consentiente creditore facta, quo casu ex L. 54. ff. *locati* affirmat, prorogationem tantummodo quoad continuandam, haud vero quoad augendam obligationem fidejussori nocere.

Tam generali sententia nullis limitationibus circumscripta hanc dirimit controversiam. Non me fugit, argumentum magni esse ponderis, sed ita comparatum esse, ut semper fidejussorem debitorem usurarum constituat, plane non video.

R. I. allegati nil novi inducunt, quam quod iudici liceat, principalem debitorem etiam ex str. jur. contractu obligatum in usuras condemnare; sicque ratione usurarum differentia illa inter b. f. et str. jur. contractus tantummodo est sublata.

Hinc non adparet, et fidejussorem ad solvendas usuras condemnari posse. Rationem quidem allegat *Stryckius*: quia accessorium sequitur suum principale, et illud quod in principali obligatione obtinet, etiam ratione accessoriae obtinere debet; vide-

videamus vero in quantum haec sententia adprobanda, in quantum limitanda erit.

Nemo inficias ibit, quod fidejussioni per stipulationem factae, etsi stricti juris contractus per R. I. quoad usuras mutati sint, attamen natura negotii adhuc insit, qua ex causa sollemnitas verborum etiam attendenda, et etsi hodie fidejussio ut plurimum vel per pactum nudum, vel per constitutum fieri soleat, et non sollemnitate verborum sed plerumque tantummodo per subscriptionem perficiatur, attamen L. cit. 68. ff. de fidejussoribus judici injungit animum referre in sententionando ad verba contrahentium, verbis:

„lecta subscriptione fidejussionis.“

Quilibet enim verborum suorum interpres, et nemo ultra intentionem suam obligari nec ultra cogitata condemnari potest. Vid. *Wesenbec.* p. I. C. XIV. nr. 88 et 89. sicque ultra mentem et verba expressa fidejubentis, quae plus operantur quam scriptura praecedens, fidejussio effectum non extendit. Verba enim debent inservire intentioni, non intentio verbis, L. 69. pr. ff. de Legatis III. cap. *secundo requiris* 41. X. de appellationibus.

Quis

Quis est, qui neget, fidejussorem ad solutionem usurarum obligatum esse, si dixerit: **Für Capital und Zinsen will ich als Bürge haften**, aut si tam generali formula usus sit: **Für Titium sage ich hiermit gut**. Et aequitas et LL. eum ad usurarum praestationem obligant. Sed quo jure statui potest, fidejussorem debitorem usurarum esse, si chirographum, in quo etiam usurae promissae erant, subscripsit, verbis: **Für obiges Capital will ich mich verbürget haben**. Nullam condemnationis rationem video, et DDres meae sententiae ad stipulantes heic adducere possem, nisi angustia paginarum illud prohiberet, et nonnulli ex alio plane fundamento meae sententiae subscriberent; attamen celeberrimi *Conradi*, quondam fulcri et ornamenti hujus Academiae Differtationem: *de Fidejussore in majorem summam quam quae debetur adhibito* §. XXI et sequentibus, heic allegare e re duco. Liberat enim fidejussorem a praestatione usurarum, non motus abrogata illa distinctione Romana inter b. f. et str. jur. contractus, sed solummodo, prout LL. disponunt, verba et subscriptionem fidejussorum spectans. Tantum de fidejussore obligationi in qua usurae promissae

missae accedente. Addamus adhuc quaedam de usuris, quae ex mora solvuntur. Distinguendum esse ratione morae, inter omnes constat, quum alia sit mora debitoris principalis, alia fidejussoris. Si fidejussor est in mora, poenam ejus solvere tenetur, simulac de solutione fortis, pro qua intercessit, conventus et interpellatus, aut certa praefixa die, cum dies interpellat pro homine, praeterlapsa, L. 12. C. de contrahenda et committend. stipulat. Usurae vero, quae tantum ex mora debitoris principalis petuntur, non sunt a fidejussore solvendae, etiamsi *Stryckius* loco citato hocce defendere cupit. Ita sentit *Wesenbec. in Paratit. ff. de fidejussoribus* nr. 6. *Colerus de proc. executiv. p. 1. c. 19. nr. 357. sequent.* Imo L. ult. ff. de fidejussoribus in fin. claris verbis contrarium profert:

„ hoc enim non debet imputari fidejussoribus,
 „ quod ille (nempe Debitor principalis) pro-
 „ pter poenam suam praestitit. ”

Non distinguit autem haec lex inter b. f. et str. jur. contractus, et hac ex causa per R. I. non potest dici abrogata. Ea autem, quae *Stryckius* h. l. profert, assequi nequeo, nisi de eo casu ibi sermo sit

fit, si fidejussor se constituit principalem debitorem, als einen Haupt- oder Selbst-Schuldner. Latiore citatae L. ult. explicationem qui desiderat, adeat Plotum de in litem jurando. Vnicuique igitur sua mora nocet et alterius mora alteri non nocet. L. mora 32. §. 4. ff. de usuris, L. 173. §. 2. ff. de diversis regulis juris, sicque iniquum foret, ex facto alterius fidejussorem damnium pati, secundum L. 17. ff. de noxal. act. L. 44. ff. de hered. instituend. c. 25. de reg. jur. in 6to. Plures de hac materia DDrum opiniones heic proferre data mihi esset copia; sufficient autem haecce, dum officium quoddam majoris adhuc momenti mihi incumbit.

Meum est HONORATISSIMI COMMILITONES, VOBIS maximas persolvere gratias pro ea benevolentia, qua me mense praeterito amplexi estis. Maximo mihi honore duxi, VOBIS ea, quae a beato patre adhuc inexplicata erant, proponere, et VESTRO ardore, VESTRA industria factum est, ut memoria tristes illius eventus, qui praelectionibus meis ansam dedit, aliquo modo mihi sit obscurata. Alias jam praelectiones instanti semestri aestivo habendas indicans, officia mea Vobis decenter offero. Erit autem

B 2

I) ho-

- I) hora VII^{ma} matutina *textui Institutionum* destinata, quem ex Historia et Antiquitatibus explicare adlaborabo;
- II) hora IX^{na} *Indicem Iuris Civilis* beati Patris interpretabor;
- III) hora III^{ta} pomeridiana principia Iuris Eccl^e. duce Compendio *Schmidii* sub titulo: *Institutiones Iurisprudentiae Ecclesiasticae addito processu consistoriali ad usum fori Evangelici methodo systematica adornatae* tradam, simulque ea, quae pontificios solummodo spectant, in quantum fieri potest, addam.

Denique et iis officia mea offero, qui collegia examinatoria et Disputatoria desiderant. Et haec sunt HONORATISSIMI COMMILITONES, quae in gratiam VESTRAM suscipere mihi proposui. Adeste igitur et conatibus meis favete. Faxit autem D. T. O. M. ut omnia vergant in ipsius gloriam et proximi utilitatem. Dabam in Academia Iulia Carolina die XXIX. Aprilis
MDCCLVII.

ULB Halle
005 382 203

3

12.

Pr. 16. Mon. 17.

1757, 6
8

GEORGII AVGVSTI TOPPII
I. V. D.
DE
FIDEIVSSORE
VSVRAS SOLVENTE
ET NON SOLVENTE
PROGRAMMA
LECTIONIBVS
PER SEMESTRE AESTIVVM
HABENDIS PRAEMISSVM

HELMSTADII SAXONVM.

